

Järvenpään yleiskaava 2040

viranomais- ja sidosryhmäneuvottelun muistio

7.3.2018 klo 9-11

Seutulantalo (Seutulantie 12), kokoussali Eero

Osallistujat:

Järvenpään kaupunki

Sampo Perttula (pj.)
Hannele Selin
Jaakko Heikkilä (siht.)
Maria Suutari-Jääskö
Eira Linko

Uudenmaan liitto

Aila Elo

Tuusulan kaupunki

Heikki Väänänen
Henna Lindström

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tapio Reijonen

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Petteri Kummala

Itä-Uudenmaan poliisilaitos

Matti Koski

SLL Järvenpää

Heta Rinta-pollari
Irja Paloheimo

Uudenmaan ELY

Anna Puolamäki
Tuomas Autere
Henrik Wager

Mäntsälän kaupunki

Johanna Sääksniemi
Outi Kampman
Mari Niinistö

HSL Helsingin seudun liikenne

Riikka Aaltonen

Liikennevirasto

Ville Vuokko

1. Kokouksen aloitus

- Kokous aloitettiin klo 9:00.
- Puheenjohtajana toimi Sampo Perttula ja sihteerinä Jaakko Heikkilä.

2. Järvenpään yleiskaava 2040:n esittely ja päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Yleiskaava-asiantuntija Hannele Selin Järvenpään kaupungilta esitteli yleiskaavan suunnittelutilannetta. Todettiin, että suurin osa palautteesta tulisi antaa jo rakennemalli- ja luonnosvaiheissa.

3. Yleiskaavan rakennemallivaihtoehtojen ja niiden arvioinnin esittely

Hannele Selin esitteli Järvenpään neljä eri rakennemallivaihtoehtoa ja kaupungin eri väestönkehitysvaihtoehtoja.

- Järvenpään kaupunki/Selin: Rakennemalli on kuvaus erilaisista kärjistetyistä vaihtoehdoista, joiden kuuluu herättää mielipiteitä puolesta ja vastaan.
- SLL Järvenpää/Rinta-pollari: Jos Purolaan kaavoitetaan pientaloalueita, yksityisautoilu tulee lisääntymään. Kasvatvat asuinalueet tarvitsevat rinnalle kasvavia virkistysalueita.
- Järvenpään kaupunki/Selin: Ajatellaan, että kaupunkiympäristön laajenemisen myötä kaupunkiluonnon merkitys korostuu.
- Todettiin, että tulisi tarkastella suunnitteilla olevan yleiskaavan vaikutusta naapurikuntien yleiskaavasunnitelmiin. Nytkin on meneillään seudullisia suunnitelmia, jossa tarkastellaan yhteisiä raja-alueita. Raportoinnissa voidaan jatkossa osoittaa naapurikuntien yleiskaavat. Riskiarvioinnissa on arvioitu myös kuntaliitokset.

- Nähtiin tärkeänä varautuminen Järvenpään eteläosien liikenteelliseen kasvuun. Kriittisiä kysymyksiä ovat muun muassa liikenteen ohjautuminen VT4:lle ja laajemmin eteläosien liikenteellinen kapasiteetti Tuusulan ja Keravan suuntaan. Myös viherverkkoa tulisi tarkastella yhdessä naapurikuntien kanssa.
- Uudenmaan ELY/Autere: Kaavan ylikunnalliset vaikutukset tulevat liikenteen kautta. Neljä erilaista rakennemallia tämän tyyppisessä kaupungissa on hyvä juttu. Jokaiseen malliin on sisällytetty sini- ja viherrakenne. Mitä enemmän ihmisiä, sitä enemmän näitä tarvitaan. Tarkasteluun tulisi nostaa myös sellaisia alueita, joissa ei tapahdu mitään ja jotka pysyvät ennallaan.
- Uudenmaan liitto/Elo: Asemapaikkoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennemalleissa, koska ne ovat Järvenpään vahvuus.
- Liikennevirasto/Vuokko: Kolme ensimmäistä rakennemallia tukee nykyisten junaseisakkeiden kehittämistä, pientalojen comeback -vaihtoehto taas ei tue samalla tavalla.
- Uudenmaan ELY/Puolamäki: Eteläisen kulttuurikehdon vaihtoehdossa kriittinen kysymys on, saadaanko etelään tarpeeksi asukkaita, jotta Ainolan asemalle saadaan hyvä junavuorotarjonta, eikä alue muodostu autokaupungiksi. Pohjoisen nauhan vaihtoehtoa voisi kehittää niin, että Pohjois-Järvenpäästä tulisi ennen muuta työpaikka-alue eikä asutusalue. Näin liikenteelliset vaikutuksetkin olisivat erilaiset.
- Todettiin yleisesti, että suosikkivaihtoehtona pidetään Tiivistyvää timanttia, mutta myös Eteläinen kulttuurikehto – vaihtoehdosta pidetään, koska eteläosassa on tehty maahankintoja. Myös muilla vaihtoehdoilla on omat kannattajansa.

Hannele Selin esitteli kaavan vaikutusten arviointia.

- Uudenmaan ELY/Autere: Talousvaikutukset kannattaa ottaa huomioon korkeassa rakentamisessa. Rakennemallien yhteydessä ei ole tutkittu ääniympäristöä, joka määrittää merkittävästi alueen viihtyvyyttä. Viihtyisyyden mittaaminen sinänsä on vaikeaa, mutta se sisältää helposti mitattavia määreitä, kuten juuri meluarvot. Natura-alueiden kohdalta luontovaikutusten arviointia tulee nostaa esille, koska Tuusulanjärven rannan kulutus kasvaa asukasluvun kasvaessa. Millä eri tavoilla tämä vaikuttaa Natura-alueisiin? Pitäisikö arviointikriteerejä kuitenkin lähteä painottamaan niin, että ne olisivat keskenään vertailtavissa, kun mennään kohti varsinaista kaavaa.
- Todettiin, että ympäristöhäiriöt tulee kartoittaa eri vaihtoehdoissa.
- Itä-Uudenmaan poliisilaitos/Koski: Tiivis rakentaminen on meidän ja kolmannen sektorin osalta on haastava asia. Liikenteen osalta yhdyskuntarakenteen hajauttaminen lisää yhteydenottoja poliisiin, mikä taas lisää töitä. Jos Haaraajoelle tulee asuinalue ja teollisuutta, uhkakuvana ovat alueen muuttuminen ongelma-alueeksi.
- Todettiin, että Järvenpään ulkoista joukkoliikenteen (juna- ja bussiliikennettä) tarkastelu liittyy HSL-työhön. Rautatieasemat ja junayhteydet ovat joukkoliikenteen runko ja Helsinki pääsuunta. MAL-työskentelyssä käsitellään myös joukkoliikennettä.
- SLL Järvenpää/Rinta-pollari: Järvenpään tulisi olla kaupunki, jossa on tiivisrakenteinen keskusta. Viherkatot ja viherseinät tulisi sisällyttää rakentamiseen. Autottomuutta tulee edistää.
- Uudenmaan ELY/Wager: Jatkosuunnittelun kannalta Tiivistyvä timantti turvaa parhaiten agraariympäristön. Kulttuurikehto on ristiriitainen nimi, koska kulttuuriympäristö muuttuu. Maisemallinen arvo on tärkeä Tuusulanjärvelle, joten avoin tila tällä kohtaa mietintään.
- Itä-Uudenmaan poliisilaitos/Koski: Tiivis rakentaminen johtaa paremmin toimivaan palveluverkkoon. Tällöin kustannukset saadaan pidettyä kurissa ja rahat voidaan satsata hyvinvointiin, mikä taas mahdollistaa turvallisen elinympäristön.

4. Keskeiset suunnittelukysymykset

- *Järvenpään kaupunki/Selin alusti seuraavat kolme kohtaa.*

I. Liikennejärjestelmään ja liikennöintiin liittyvät kysymykset

- Todettiin, että raideliikennöintiä tulee tarkastella seudullisena kysymyksenä. Toivotaan pääradan liikennöinnin kasvamista. Myös Z-juna on tärkeä keskuksille Helsingin ja Lahden välillä. Pendelöintiäaikoina junat jo nyt täynnä, joten junavuorojen tihentämistä pidetään tärkeänä.

- Todettiin, että Järvenpään kokoisessa kaupungissa joukkoliikenne tarvitsee joukkoja. Joukkoliikennettä ja sen reittejä kehitetään ja tarkastellaan koko ajan.
- Uudenmaan ELY/Puolamäki: Liikennemalli hyvä laatia uudelleen, jos se on vanhentunut. ELY on edelleen mukana liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 50 % osuudella.
- Liikennevirasto/Vuokko: Puolan asemarakenteet tullaan purkamaan Pasila-Riihimäki 2 -vaiheen yhteydessä. On epätodennäköistä, että liikennöinnille löytyy edellytyksiä tulevaisuudessa.

II. Kulttuuriympäristö

- Keski-Uudenmaan maakuntamuseo/Kummala: Tuusulan rantatien alue on herkkä paikka, tämä tulee myös näkymään lausunnossa.
- Uudenmaan ELY/Wager: Kulttuuriympäristön määrittelyt ovat ensisijaisesti Museoviraston asia. RKY-alueet liittyvät valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Ensi kuussa uudet VAT:t, jotka kulttuuriympäristön osalta erittäin yleispiirteiset. Päätökset säilyttämisestä tehdään asemakaavoituksen yhteydessä. Maisemalliset arvot korostuvat maakuntakaavassa.

III. Ympäristö- ja luontoselvitysten riittävyys

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus/Reijonen: Hulevedet tulevat lisääntymään kaikissa rakennemallivaihtoehdoissa, kun kovat ja läpäisemättömät pinnat lisääntyvät. Uomat toimivat hulevesikosteikkoina sitä paremmin, mitä luonnonmukaisempia ne ovat. Asuntoalueille vaikeaa saada lisää viheralueita, mutta tulisi selvittää, voidaanko ennallistaa vanhoja uomia, sillä ne parantavat hulevesien hallintaa ja tuovat vihreää asuinalueille.
- Uudenmaan ELY/Autere: Edelliseen puheenvuoroon viitaten selvitysten riittävyys ei ole pääasia, vaan se, miten selvitykset vaikuttavat suunnitteluun. Lajien liikkumisen näkökulmasta pitäisi olla toinen reitti valmiina, jos tukitaan yksi ekologinen käytävä.

5. Muut esille tulevat asiat

- Todettiin, että Järvenpään kaupunki toivoo, että lausunnoissa katsotaan jo suunnittelun seuraaviin vaiheisiin. Lausunnossa voi tuoda esiin huomioon otettavia asioita, muitakin kuin mitä tässä kokouksessa on tullut. Kulttuuriympäristökysymykset mietityttävät erityisesti eteläisessä Järvenpäässä, joten niihin esimerkiksi on hyvä ottaa kantaa.

6. Kokouksen päätös

- kokous päätettiin klo 10:56